

[Kjærulff-Schmidt.]

Begrundelse.

Statens underskud ved KGHs produktionsanlæg og trawlerflåde er i de senere år blev så store, at det må give anledning til dyb bekymring. Underskuddet udgjorde følgende beløb (i mill. kr.):

1970	1971	1972	1973	1974	1975
14,5	17,3	23,5	32,4	69,4	ca. 80

Situationen er nu den, at de indtægter, der opnås ved salg af grønlandske fiskeprodukter, ikke engang kan dække halvdelen af de udgifter, der er forbundet med produktionen. For hver gang KGH eksporterer én ton fisk til f.eks. USA, sender de danske skatteydere et tilskud på op imod 2.000 kr. med i halefinnen.

Selv om problemerne nu har været alvorlige igennem en længere årrække, er der mig bekendt ikke på noget tidspunkt taget initiativ til at fremlægge et handlingsprogram for KGH. Jeg mener derfor, at ministeren nu bør tage et sådant initiativ. Handlingsprogrammet bør vise, hvilke muligheder der er for, at KGH over en kort årrække på 2-5 år kan vende sit underskud til et overskud eller i det mindste meget væsentligt begrænse underskuddet ved den nævnte produktion. Kan en sådan plan ikke tilvejebringes, bør man hellere snarest erkende, at Danmark ikke ligefrem bør sætte penge over styr ved at levere fiskeprodukter til tabgivende priser. Også af hensyn til en fremtidig grønlandsk hjemmestyreordning er det uforvarligt at sats på en fortsat udbygning af produktionsanlæg og trawlerflåde, hvis det i realiteten kun betyder, at grønlanderne under hjemmestyreordningen står med et produktionsapparat, der medfører milliontab for det grønlandske samfund år for år.

Minister for Grønland *Jørgen Peder Hansens* svar (18/6 76):

Jeg er enig med hr. Kjærulff-Schmidt i, at underskuddet ved driften af KGHs produktionsanlæg og trawlerflåde giver anledning til dyb bekymring, en bekymring, som i de seneste år har været stærkt stigende på grund af den hastige udvikling i underskuddets størrelse og på grund af, at de bestemmende faktorer for økonomien i fiskeriet er udefra kom-

mende faktorer som svigtende råvaregrundlag, stigende omkostninger (f.eks. oliepriser) samt faldende eksportpriser. At de udefra kommende faktorer har stor indflydelse på det økonomiske resultat for fiskeriet, ses også af, at der er tale om en global fiskerikrise og ikke et til Grønland isoleret fænomen, selv om især de nordatlantiske områder er hårdt ramt. Jeg kan i denne forbindelse nævne, at Norge nu alene i direkte støtte yder ca. 800 mill. kr. til fiskeriet.

I 1974 besluttedes det efter anbefaling fra Grønlandsrådet at indstille planerne om en udvidelse af den nuværende trawlerflåde på grund af den stærke tilbagegang i torskebestanden og trawlernes stærkt stigende driftsudgifter og i stedet foretage en forsigtig udbygning af rejekutterflåden og indretning af fabrikkerne til øget rejeproduktion.

For at prøve økonomien i større havgående rejefartøjer har KGH ombygget en af de eksisterende torsketrawlere til rejetrawler samt planlagt indsættelse af yderligere en rejetrawler i 1977.

Inden man går over til en større omlægning af fiskerierhvervets struktur i Grønland, finder jeg det rigtigst at indhøste erfaringer fra driften af disse havgående rejetrawlere samt at have et mere sikkert grundlag for bedømmelse af, hvilke råvaremængder der vil være til rådighed for det grønlandske samfund. Opmærksomheden er i denne sammenhæng naturligvis henledt på, at en udvidelse af fiskerigrænsen til 200 sømil vil give mulighed for en øget råvaremængde til de grønlandske fiskerilæg, men størrelsesordenen heraf er afhængig af de internationale aftaler om fastsættelse af højeste fangstmængder og fordelingen af ressourcer.

Jeg ser derfor ingen mulighed for på indværende tidspunkt at fremkomme med en plan, der inden for en så kort årrække kan vende underskuddet for KGHs produktionsvirksomhed til et overskud, idet alene de udefra kommende faktorer gør det umuligt at ændre de økonomiske betingelser for fiskeriet så afgørende.

Ved udbygningen af rejesektoren synes der imidlertid at være mulighed for at formindske underskuddet, hvilket jeg naturligvis også vil arbejde videre med.

Uanset at der ikke kan opnås driftsmæssig balance for det grønlandske fiskeri, det